

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikovcve ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 211.

V Ljubljani, v petek 16. septembra 1892.

Letnik XX.

Nedoslednost narodno-napredne gospode.

„Slov. Narod“ piše: „Kako se je naš list nasproti prvemu slovenskemu katoliškemu shodu zadržal, je vsem znano. Da mu narodno-napredna stranka ni res bila „od kraja načelno nasprotna“, — kakor jezika sobotni „Slovenec“, — to je razvidno bilo tako iz našega lista, . . . držali smo se strogo sklepa, da ne bomo tudi ničesar zoper njega storili.“

Kako so strogo izvrševali sklep, ničesar storiti proti katoliškemu shodu, evo Vam dokazov:

„Slov. Narod“ je dne 26. avgusta t. l. objavil članek: „Pred katoliškim shodom v Ljubljani“, in sicer ga je prejel, kakor sam pravi, iz učiteljskih krogov. Ta članek je „jako poučen“. Čujmo nekaj stavkov: „Odkar so v veljavi sedanji šolski zakoni, zaletavajo se v nje pri vsaki ugodni ali neugodni priliki tudi mej Slovenci nekateri strastneži in prenapeteži. — Pred katoliškim shodom smo. — Tu bo tudi razgovor o ljudski šoli. Važna točka, zato je pa postavil pripravljalni odbor na pročelo. Kaj pa učiteljstvo slovensko? Mu li ugajajo nasvetovane resolucije? Nazori slovenskega učiteljstva o slovenski ljudski šoli so znani. Izrazilo jih je že čestokrat jasno in odločno na svojih javnih shodih in po svojih glasilih, in vsakdo mora sedaj znati, da resolucijam o ljudski šoli, katere bode sekcija za šolo na katoliškem shodu priporočala v vsprejem, slovensko učiteljstvo ne bode in ne bode nikdar potrdilo. . . . Kateri slovenski učitelj se ga (katoli. shoda) bo udeležil z mirno vestjo? Nihče, kdor se zaveda svojih nalog; nihče, kdor ima le kaj stanovskega ponosa! Pač, udeleži naj se ga g. nadučitelj Ribnikar kot predsednik „zaveze slovenskih učiteljskih društev“; ondi naj protestuje v imenu slovenskega učiteljstva kar najodločneje zoper nasvetovane resolucije in naj zapusti družbo, koja ne prija nam, ne mi njej. To je dolžan storiti slovenskemu učiteljstvu, da izve gospoda na katoliškem shodu naše mnenje!“

To so vendar enkrat jasne besede. Škofje, duhovniki, stariši katoliški, ki glasno in odločno pri vsaki priliki zahtevajo versko šolo, ti so po mnenju tega „Narodovega“ članka — strastneži in prena-

peteži. — Resolucijam katoliškega shoda, torej verski šoli, ne more in ne bode nikdar pritrdilo slovensko učiteljstvo. — Tako izjavlja „Narod“ v imenu slovenskega učiteljstva. Ne pozabimo tega, vzlasti kadar pridejo gospoda s svojo fiksno idejo, da načelnega nasprotstva ni med nami. — Toda to omenjamo le mimogredoč. Poudarjamo pa, da vse to se bere v „Narodu“.

Ali ni to krasno? „Narod“ 26. avgusta t. l. zaklinja učitelje: „Kateri slovenski učitelj se bo shoda udeležil? Nihče, kdor se zaveda svojih nalog; nihče, kdor ima le kaj stanovskega ponosa!“ — Isti „Narod“ pa se ponaša dne 12. septembra t. l., kako strogo se je držal sklepa, ničesar storiti zoper katoliški shod!

Tako dosledno, tako pošteno se piše pri „Narodu“!! Mi se „Narodu“ ne čudimo, kajti kjer ni resnice, tam ne more biti doslednosti; a čudimo se čitateljem njegovim, ki vse to verjamejo bolj, nego evangelijski.

Toda v „Narodni Tiskarni“ ne izhaja samo „Narod“, ondi ima svoje gnezdo tudi humoristični list „Pavliha“. Čujmo, kako je „Narodna Tiskarna“ v tem listu priporočala shod v pesmi in prozi. V štev. 13 ima „Pavliha“ pesem: „Prvemu slovenskemu katoliškemu shodu“, kjer nahajamo besede: „Shod . . . kaj namerjate li ž njim? — Ni do rodú vam našega usode, — Z njim delate za slavni Rim — Da svoboden spet bode.“ In konec: „Zato Slovenec, komur mar — Blaginja našega je roda, — Naj se ne udeleži nikar — Katoliškega shoda.“ — V prozi v isti številki piše „Pavliha“ o katoliškem shodu: „Zborovanje torej ne bo nič posebnega, toliko bolj zanimivo bo pa to, kar se bo drugače godilo. Banket bo v ljudski kuhinji. Iz začetka so mislili za postrežbo najeti prijazne deklice iz Trsta, a v zadnji uri pa so si to premislili; stregle bodo zgolj farovške Aspazije v grških krilih. . . . — „Na, das kann schön werden!“ — Vsak udeležnik pri banketu mora jedilno orodje seboj prinesiti; iz začetka so hoteli, da naj bodo žlice itd. na jeklene verižice pričvrščene, pa so reč premislili. . . .“

Tako se je v slovenski besedi pisalo proti katoliškemu shodu, tako proti udeležnikom. Katoliški shod se je slikal kot shod podlih, nepoštenih ljudij,

in vendar se ni ganil nikdo v „Narodni Tiskarni“ da bi zabranil ali vsaj obsodil take nečuvne uma-zanosti.

In sedaj se gospodje ponašajo, da niso ničesar storili proti shodu!! — Ali je pač sploh še mogoča hujša nepoštenost v pisavi? — S takimi nasprotniki, žal, se nam je boriti. To naj pomislijo oni Slovenci, ki tako strogo presoajo vsako rezo besedo, spregovorjeno od naše strani. Najbrž da mnogi ne vedo in si niti misliti ne morejo, kako pišejo slovenski, nam nasprotni listi. Mi bomo v prihodnje skrbeli, da naši čitatelji točno zvedo, kako da pišejo ti listi, ter da jih presoajo po njih lastni pisavi. Za danes ménimo, da smo dovolj točno označili iz besed liberalnih listov, kako nedosledni da so naši nasprotniki in kako grdo da so rovali proti katoliškemu shodu že pred shodom.

O katoliški narodni organizaciji.

(Govoril na slovesnem shodu dr. Ivan Šusteršič.)

(Konec.)

V nemških in italijanskih liberalcih vidimo najhujše svoje narodne nasprotnike, kajti ti delujejo v smislu svoje liberalne narodne ideje. Nemški in italijanski katoličani pa, namreč oni, ki so katoličani v pravem pomenu besede, katoličani v srcu, duhu, mišljenju in dejanju, priznavajo ista nepremisljiva načela katoliške vere, koja so od nekdanj podlaga našemu narodnemu življenju. V smislu teh načel, ki velevajo jednako pravico vsakemu, priznavajo nam popolno ravnopravnost.

Z isto gorečnostjo, kakor mi sami, želé nam spolnitev naših pravičnih teženj. V javnih zastopih bojujejo se tesno zvezani z zastopniki našega naroda za naše narodne pravice in morajo vsled tega, ker so pravični, prenašati od svojih liberalnih rojakov očitane, da so brezdomovinci. Brezdomovinci imenujejo se radi tega, ker spolnjujejo basedo Kristusovo, da morajo svojega bližnjega kakor samega sebe ljubiti!

Brezdomovinci so zaradi tega, ker združujejo z ljubeznijo do svojega roda, tudi ljubezen in pra-

LISTEK

Naša tolažba.

II.

V I. stoletju po Kristusu, ko so kristjanje trpeli grozovito preganjanje pod Neronom (64—68) in potuhnjenim Domicijanom (81—96), pisal je neki neznan pisatelj pogana Diognetu mej drugimi tudi te-le vrstice: „Kristjanje ne prebivajo v posebnih mestih, ne govore jezika, ki bi bil samó njim lasten, nič posebnega ne zapisiš v njih vedenju. Stanujejo v dedovini svojih očetov, toda so notri kakor gostači; enake pravice imajo, kakor meščani, toda godi se jim, kakor tujeem. Vsaka tojina je njih domačija, vsaka domačija — tuja zemlja. Ženijo se kakor drugi in rodé otroke, toda zametujejo (izpostavljajo) jih ne. Skupno mizo imajo, toda ne skupnosti žen. V mesu so, ali ne živé po mesu. Na zemlji prebi-

vajo, toda njih misli in srca so v nebesih. Pokorni so zakonom; toda s svojim življenjem več storé, kakor zakoni zahtevajo. Vse ljubijo in vsi jih preganjajo. Umirajo, in vzbujajo življenje. Ubožni so in mnoge naredé bogate. Z zasramovanjem jih obsipajo, in blagoslov je njih maščevanje. Čiste so njih nрави, in kakor hudodelnike jih kaznujejo.“

Če človek čita te vrstice, spomni se nehoté, da je dandanes skoro še prav takó. Saj katoličani po svetu ne živé v posebnih mestih, trgih in vaseh, ampak v istih, kakor drugi ljudje, govore isti jezik, kakor njih rojaki, bodisi slovenski ali češki ali francoski ali nemški ali kateri drugi; stanujejo na zemlji, katero so jim pridobili njih očetje, imajo enako domovinsko pravico, kakor drugi, in vendar jim pravijo, da so brezdomovinci, da nimajo nobene domovine. Domača zemlja jim je torej tujina, in tujina jim mora nadomestovati domovino. Nobene božje zapovedi ne prestopajo, temveč uče narode strahu božjega, in vendar jim pravi svet, da so v kvar člo-

veštvu; uče ljudi čisto živeti, in vendar se jim očita, da so izdajice naroda. Zakoni zahtevajo le, da so ljudje po zunanje poštene; katoličani storé pa s svojim življenjem in delovanjem še več: oni delajo na to, da bi vsi bili tudi v srcu poštene. Vse ljubijo, zlasti mladino, kateri želé prave omike, prave sreče, in vendar so od vseh preganjani.

Državam želé trdnosti, in vendar so od njih preganjani. Z zasmehom jih povsod obsipajo, in vendar so narodi takrat najsrečnejši, kadar je pri njih katoliško življenje najbolj razvito. Takó se katoličani maščujejo z blagoslovljanjem. Marsikoga bi utegnili zbegati, ko vidi, da odločen katoličan trpi povsod zaničevanje, toda pogum velja! Kdor hoče pobožno živeti, trpi preganjanje — tako je bilo in je, in ko nas ne bo, bo še ravno takó. Nismo mi prvi, katerim se tako godi; pred 18. stoletji se jim je prav tako godilo, in še hujše; a zmagali so — tudi mi bomo. Da pa ni nič novega pod solncem, tudi to je — naša tolažba.

vičnost do drugih narodov v zmislu načel katoliške vere!

Kako lepo se kažejo ta načela na splošnih avstrijskih katoliških shodih. Tu se zbirajo zastopniki vseh avstrijskih narodov, Slovani, Nemci in Italijani, v skupna posvetovanja, — in vendar tu ni nikakega narodnega nasprotstva. Tu so vsi narodi avstrijski jedini, vse veže ena in ista krščanska ljubezen, vse navdaja jedna in ista katoliška ideja, vsi stojé na jednom in istem stališču krščanske pravice, vsi priznavajo jeden drugemu popolno enakopravnost, kakor to jedino dopušča in vелеva krščanska ljubezen!

Po vsi pravici je tedaj vskliknil odlični govornik na letošnjem linéskem katoliškem shodu: „V našem taboru je Avstrija!“ Da, katoliška ideja je prava avstrijska ideja; ako bi ista krepka katoliška zavest, ki vlada na katoliških shodih, prešinjala vse narode avstrijske, potem bi bila narodna sprava hitro narejena, na podlagi jednake pravice podali bi si vsi narodi avstrijski brez razločka roko in uresničila bi se potem iskrena želja vseh avstrijskih katoličanov, naj si bodo katerekoli narodnosti, želja, kojo hočemo slovesno izraziti v prvi resoluciji z besedami: „da bi na podlagi narodne enakopravnosti vsi narodi avstrijski združili se k skupnemu složnemu delovanju za moč, čast in slavo skupne avstrijske domovine po vzvišenem géslu presvetlega vladarja: „Z združenimi močmi!“

Vidimo tedaj, da v katolicizmu, v naši katoliški veri, leži težišče našega narodnega obstanka, in da je katoliška vera tudi oni element, ki nas druži z drugimi narodi, ki omogoča složno sodelovanje najrazličnejših narodov.

V katoličanstvu leži tedaj v prvi vrsti naša moč, v katoličanstvu je naša zaslomba, in sovražnik, najhujši sovražnik naše narodnosti je oni, ki nam hoče vzeti to najdražjo svetinjo, oni, ki izpodkopava ali izpodkopavati skuša verski čut v našem narodu; oni je sovražnik naše narodnosti, naj tudi nosi slovensko ime, naj tudi govori slovensko besedo, naj se tudi imenuje navdušenega in odločnega narodnjaka. Vedoč ali nevedoč deluje in ruje zoper narodnost našo, ker izpodkopava nje glavno zaslombo!

Podlaga, na kateri naj se snuje naša narodna organizacija, je tedaj dana. Organizacija naša mogoča je jedino le na podlagi našega verskega prepričanja, na podlagi katoliških načel, kajti v teh načelih zajamčeno je naše duševno in gmotno blagostanje, zajamčena je naša narodna individualnost.

Imamo že nekaj organizacije, osnovane na tej podlagi. To so vrla naša katoliško politična društva. Dolžnost naša je, da jih krepko podpiramo in da snujemo tam, kjer se kaže potreba, nova taka društva. Vsak zavedni Slovenec bodi član vsaj jednemu teh društev!

S tem pa še ni storjeno vse. Delovanje društev je več ali manj razcepljeno, kajti vsako deluje le v svojem določenem okraju in v prvi vrsti tudi le za dotični okraj. Nedostaja nam pa središčne sredotočne organizacije celega slovenskega naroda. Razkosani smo po raznih kronovinah — a vendar smo celoskupni narod, navdaja nas jedna in ista verska in narodna zavest, jedne in iste so naše želje in težnje. V pospeševanje teh skupnih želja in teženj, v obrambo važnih skupnih verskih in narodnih postojank, v razširjenje, v globljenje in utrditev skupne verske in narodne zavesti potrebujemo posebno tesno in krepko središčno organizacijo. V to svrhu predlaga šesti odsek, naj se pooblasti stalna komisija za drugi slovenski katoliški shod, ki šteje 24 članov, da naj se slobodno pomnoži z odličnimi katoliško-zavednimi rodoljubi iz vseh slovenskih pokrajin in se osnuje kot „slovenski katoliški odbor“ z nalogom in delokrogom izvrševalnega odseka slovenskih katoličanov.

Slavni zbor! Če se ta ideja vresniči, potem bode storjen važen korak na polju narodne organizacije naše. „Slovenski katoliški odbor“ bode v gotovem smislu reprezentant celega naroda slovenskega. Če bode ta odbor stal na visočini svoje naloge, bode v njegovih rokah vodstvo celoskupnega našega narodnega življenja. Čim tesneje bomo organizovani, tem živejša bode naša zavest, da spadamo skupaj, da smo celoskupni narod. Tudi nasprotniki naši navadili se bodo, računati s celotnim narodom slovenskim kot mogočnim faktorjem in tudi

odločilni krogi konečno tega prezirati ne bodo mogli.

Častita gospoda! Ravno sedaj je potreba za sredotočno organizacijo našega naroda na katoliški podlagi nujna. Na slovenskem obnebu kažejo se v najnovejšem času znamenja, ki nam ne obetajo nič dobrega. Kdor ta znamenja hoče razumevati, se ne more ubraniti bojazni, da čakajo naš narod hudi časi, časi, v katerih bomo morali zastavljati celo svojo narodno moč za vero in dom. Potreba, nujna potreba nas tedaj sili, da se tesno združimo pod samo starodavno katoliško zastavo in okolu stare narodne zastave, katero je toliko let tako častno in zmagovito nosil nepozabni oče dr. Janez Bleiweis, zastava, na kateri se leskeči v zlatih črkah kot prva naša svetinja, naša sv. vera! Oklenimo se tesno te zastave in duh rajnega očeta narodovega nas bode spremljal v najburnejših bojih. Strdno vero v srečo, kakor jo je imel on, ne bomo onemogli v najhujših bojih, kajti kakor on iskali, našli bomo v najhujših časih vedno tolažila in spodbude v sveti svoji veri.

Katoličanstvo naše je trdna zaslomba za narodnost našo. Če zidamo svojo narodno organizacijo na vero svojo, potem se nam ni bati najhujših viharjev. Zidali bomo na skalo, na katero je zidana cerkev Kristusova, na skalo, katera je trdna in neomahljivo prestala najhujše svetovne viharje in ki bode trdna in neomahljivo stala do konca sveta. Na to trdno podlago hočemo zidati, in ko bode naše delo končano, vskliknili bomo radostno in ponosno, — radostno, ker bode delo dovršeno, ponosno, ker bode delo naše — Hvaljen bodi Jezus Kristus! (Navdušeno dolgotrajno odobravanje in ploskanje.)

Pojasnilo.

Prejeli smo nastopni dopis: „Slovenec“ od 13. t. m. piše na drugi strani to-le: Gospod L. Svetec je pri isti priliki v seji pripravljalnega odbora za prvi slovenski katol. shod izrazil svoje začudenje, zakaj odbor za prvi slov. katol. shod poleg „katoliško-političnega društva v Ljubljani“ ne priporoča tudi „slov. društva“.

To ni res, da bi bil izrekel začudenje — tako naiven nisem, pač pa sem izrekel željo, da bi se storil kak korak za združenje teh dveh društev ter sem v resnici poudarjal, da načelnih nasprotstev ni in je tako silno potrebna sloga mogoča.

V Litiji, 14. septembra 1892.

L. Svetec.

Opomba vrednišiva: Srečno je tudi pri tem popravku g. L. Svetec našel besedico „začudenje“, o kateri popravlja, da je ni izrekel. Ne popravi pa, kar je bistveno, da je on vprašal, zakaj se poleg katol. polit. društva v Ljubljani ne priporoča tudi Slovensko društvo, češ, saj je to ravno tako katoliško društvo, kakor Vaše politično društvo. In to je bistvo preporne zadeve.

Ako je g. Svetec mnenja, da med društvoma, katerih prvo se izjavi za versko šolo, drugo pa proti verski šoli, ni načelnih nasprotstev, blagor mu, tega mnenja mi nismo in po našem prepričanju noben pravi katoličan biti ne more. Tudi ta izjava gosp. Svetca dokaže jasno, da pripravljalni odbor za prvi slov. katol. shod moža takih načel ni mogel vsprejeti za slavnostnega govornika, za glasilca idej, ki so vodile pripravljalni odbor in ves katol. shod.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. septembra.

Notranje dežele.

Dunaj. Vse kaže, da bode demokrat Kronawetter v državnem zboru zastopnik dunajskega srednjega mesta. Liberalci se niti ne upajo s kakim drugim kandidatom na dan. Osrednji napredujški volilni odbor se je izrekel tudi zanj. Za njegovo kandidacijo so govorili možje, ki nikakor niso prijatelji demokratov. Hvalili so ga, da je jako liberalen mož, ki ljubi napredek. Izražali so nado, da še pristopi k zjedinenju levici in se tudi v narodnem vprašanju pridruži liberalcem. Da bi to storil, pa govorniki sami niso verjeli. Naglašali so, da kandidatura Kronawetterjeva zbliža liberalce in demokrate. Daleč so jo pritirali liberalci, da še v dunajskem notranjem mestu nimajo več zaupanja. Pred desetimi leti bi si niti ne bil mogel misliti, da bode v dunajskem notranjem mestu Kronawetter na kandidacijo še misliti mogel.

Češko. Deželni zbor v tem zasedanju ne bode mogel rešiti deželnega proračuna, ker je prekratko, temveč bode dovolil budgetni provizorij za drugo leto na podlagi letošnjega budgeta. Prava budgetna debata bode torej še le po koncem leta. Pričakovati je pa ostrih govorov tudi že pri debati o začasnem budgetu. Mladočehi in nemški liberalci bodo že zaradi tega ostro govorili, ker jim gre za popularnost.

Bukovina. V deželnem zboru je hud boj. Nemci so v manjšini, ali bi si radi na neki zvijaški način priborili večino v deželnem zboru in potem v deželnem odboru. Slučajno je jeden rumunskih poslancev bolan, Rusine in Poljake so pa razven jednega dobili Nemci na svojo stran. Tako imajo za jeden ali dva glasa večine, dokler bojni Rumun ne ozdravi. To neznatno večino si pa skušajo dobro izkoristiti. Branijo se, voliti odseke, dokler se ne verifikujejo volitve. Pri verifikaciji bpa namreč razveljavili toliko mandatev, da bi imeli v letošnjem zasedanju gotovo večino. Rumuni pa tudi dobro čutijo, zakaj se gre in torej skušajo verifikacije zavleči. Poročevalci deželnega odbora o tej stvari so pa odložili deželnozborske mandate. Deželni glavar je zatorej v tretji seji izjavil, da se verifikacije ne morejo začeti, ker ni poročevalcev, in je torej treba, da se poprej volijo razni odseki, da deželni zbor more začeti svoje delovanje. Deželnega glavarja nasvet je podpiral tudi deželni predsednik. Nemci pa neso bili s tem zadovoljni in so z Rusini in Poljaki ostavili dvorano. Deželni zbor vsled tega ni bil več sklepčen in deželni glavar je zaključil sejo. Kdaj bode prihodnja seja, bode deželni glavar naznanil pismeno. Kako se bode končal ta razpor, to se sedaj še ne more vedeti. Mogoče je celo, da pride do novega razpusta deželnega zbora.

Vnanje države.

Rusija in Avstrija. „Svet“ priporoča galiskim Rusinom, da naj ostanejo doma in se ne izseljujejo v Rusijo. V svoji domovini so koristnejši, nego bi bili v Rusiji. Ta list zopet pozivlje rusko diplomacijo, da naj posreduje za Rusine na Dunaju, da se zboljša njih stanje. Pričakovati seveda ni, da bi do takega posredovanja prišlo, ker ruska vlada se nič ne briga za avstrijske Slované.

Srbija in Rusija. Nekateri ruski listi neso prav zadovoljni s premembami v Srbiji. Ristiću namreč nič prav ne zaupa. Metropolit Mihael je skušal to nezaupanje pregnati v pogovoru z dopisnikom ruskega lista „Novosti“. Zagotavljal mu je, da je prememba vlade posebno ugodna pravoslavni cerkvi. Korist srbske cerkve je pa tudi korist ruske cerkve. V vnanji politiki se hoče novo ministerstvo vsemu izogniti, kar bi bilo neprijetno Rusiji. Vse bode storilo, da si ohrani simpatije ruskega naroda in pa ruske vlade.

Pirenejski polotok. Portugalski republikanci so se nadejali, da se španjski republikanci spuntajo. Sklenili so jih podpirati. Portugalska vlada je pa izvedela za to gibanje in je več republikancev zaprla. Španjska vlada bode pač tudi strožje republikanski stranki stopila na prste.

Srednja Azija. „Novoje Vremja“ sedaj naravnost priznava, da Rusi po Pamiru ne lažijo iz znanstvenih uzrokov, temveč le hočejo si prilastiti to deželo. Pamir je pripadal kokandskemu hanatu. Ko je Rusija si prisvojila ta hanat, je tudi Pamir njen. To jej ne bode težko dokazati po diplomatičnem potu. — Po novejših poročilih so Rusi ostavili pamirsko planjavo in bodo prenočili ob Murgabu. Pomladi se pa seveda najbrž povrnejo v večjem številu v Pamir. Po zimi itak ni pravi čas za bojevanje v teh krajih.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 13. septembra. (Slovensko bralno društvo.) Meseca avgusta kupilo je slovensko bralno društvo harmonij, kateri je stal še čez stotak. Da bi se ta dolg vsaj nekoliko poravnal, napravilo je omenjeno društvo pretečeno nedeljo veselico v svojih prostorih na spodnjem trgu. Soba je bila natlačena polna ljudij, tako, da jih je mnogo svoj prostor našlo med vratmi.

Pesmi je bilo na programu sedem. Moški zbor obstoječ iz 9 gg. pevcev je izvršil prav dobro svoj nalog. „Slovenska pesem“ (Volarič), pel mešani zbor, je v obče ugajala občinstvu; istotako tudi samospjev g. Radivoja, katerega izvrstni glas smo že dostikrat občudovali. Gdč. Dolenc pa je v priznanje svojega krasnega petja dobila krasen šopek. — Peta točka na programu je bila igra „Knez-dimnikar, dimnikar-knez.“ (Prevel iz laščine M. Demšar.) Dimnikar pride v knezovo palačo in se obleče v ondi pripravljeno knezovo obleko; vsled tega pride pri knezovih služabnikih, kateri ga smatrajo za kneza, velikokrat v zadrego. To vabudi dovolj smeha pri občinstvu. Ta jako težavna igra igrala se je prav povoljno. Pred vsemi moramo pohvaliti g. Jakoba Ur. v osebi doktorja in g. Jos. H. v osebi kneza. Jan. M. ja provzročil občinstvu mnogo smeha.

Zadnja točka je bila čaranje. Gospod čarovnik nam je pokazal mnogo res čarovnih stvari. V obče

se je pokazalo, da je naše mlado sl. bralno društvo precej napredovalo od zadnjega zabavnega večera. Pevec se krepko vadilo v petju, samo to bi bilo želeli, naj bi odbor skrbel, da bi se v prihodnje ne kadilo med veselico. Hvala velja še posebej za vodstvo petja g. J. Hafnerju in gpdč. I. H. za trud pri napravi gledališnega odra!

Iz Nazareta, 13. septembra. Prelepa slovesnost se je obhajala v župniji Marija Nazaret v Savinjski dolini, na praznik Marijinega imena. Trije tukajšnji farani s svojimi ženami so praznovali zlato poroko. Dasiravno so zlatoporočenci že v visoki starosti, vendar so za svojo starost še dovolj krepki in čvrsti. Najstarejši med njimi je Martin Govtnik 90 let, njegova žena je stara 76 let. Za njim pride Franc Korpnik 83 let, žena Marija je stara 78 let. Najmlajši je Janez Boršnak 71 let in njegova žena je stara 68 let. Vsi ti živijo že nad 50 let v zakonu. Sveta cerkev želi, da pridejo oni, ki živijo petdeset let v zakonu, v cerkev, kjer se jim dá blagoslov po določenem obredu. Kot dobri kristjani so hoteli naši zlatoporočenci ustreči želji sv. cerkve, zaradi tega so prosili tukajšnje župnijsko predstojništvo, naj se jim dovoli zlata poroka. Z veseljem se jim je ustreglo, in tako so se vršile zlate poroke z mogočo slovesnostjo.

Že v soboto popoldne so se oglašali topiči z nazaretskega hrička ter naznanjali redko slovesnost. Zlate poroke so se vršile v nedeljo dopoldne ob deseti uri. Ljudi je prišlo blizu štiri tisoč. Seveda je bil veliko večji del ljudstva iz tujih župnij, ker domača župnija šteje nekaj nad devet sto duš. Proti deseti uri pridejo zlatoporočenci v cerkev, spremljani od svojih otrok, vnukov, sorodnikov in znancev. Zlatoporočenci so se podali na pripravljene sedeže v presbiterij. Nato stopi pred oltar čast. o. Viktor Jeranič, župnik in gvardijan, ter prične govoriti. S kratkimi besedami razloži pomen te nenavadne slovesnosti, prijazno opomni zlatoporočence na vse milosti in dobrote, ki so jih sprejeli iz dobre Očetove roke, in jih ljubeznivo opominja, naj še te dni, katere jim je Bog v življenje odločil, obračajo v božjo čast in dušno zveličanje. Po končanem govoru izvrši nad njimi določen obred za zlato poroko. Pri tem lepem obredu so bili vsi navzoči močno ginjeni in marsikateremu se je potočila solza iz oči. Ko je bilo vse to dokončano, je bil cerkven govor in za njim slovesna sv. maša z leviti. Vsem navzočim ostane ta prelepa slovesnost v veselim spominu. Zlatoporočencem pa želimo še mnogo lepih in veselih dni na večer njih življenja.

Deželni zbor kranjski.

(Druga seja, dne 15. septembra.)

(Konec.)

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za l. 1893. Pokojnine za učitelje so proračunjene na 17.000 gld., za učiteljske vdove in sirote 7000 gld., vzgojnine 1300 gld., miloščine 2140 gld., odpravnine 300 gld., pogrebne 200 gld., uradne potrebščine 50 gld., vsa potrebščina znaša 27.990 gld. Pokritje je proračunjeno na 10.046 gld., torej znaša primanjkljaj 17.944 gld., ki se bode pokrtil iz deželnega zaklada. Ob enem so bile rešene tri prošnje, in sicer se je dovolilo učitelju Leinertu v Planini v kočevskem okraju 240 gld. milostne pokojnine, učiteljskima sirotama Ani in Karolini Malenšek se je miloščina podaljšala za tri leta, prošnja učitelja A. Jereba se je odklonila.

Poslanec Hribar v imenu finančnega odseka poroča o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za l. 1891. Redni dohodki z državnim doneskom 127.227 gld. so znesli 135.360 gld. 20 kr., torej v primeri s proračunom 3270 gld. 80 kr. manj, ker se je večina posojilnih obveznic prodala že do konca 1890 l.

Troški pa so znesli 214.379 gld. 56 kr., torej 781 gld. 12 kr. manj, kakor je bilo proračunjeno. V pokritje primanjkljaja se je iz deželnega zaklada faktično izdalo 80.420 gld. 70¹/₂ kr. Skupna imovina tega zaklada je znašala 9701 gld. 57 kr., čisti dolg 3.908.186 gld. 90 kr., zmanjšal se je v primeri z onim l. 1890 za 35.310 gld. 47 kr.

Vsprejela se je bila tudi resolucija, s katero se prosi vlada, naj naroči deželni komisiji za zemljiško odvezo, da po posredovanju lokalnih komisij strogo izterja zastanke.

Isti poroča o proračunu deželnega posojilnega zaklada za l. 1893. Vsa potrebščina znaša 210.740 gld., pokritje pa 127.330 gld., torej znaša primanjkljaj

83.410 gld., ki se bode moral pokriti iz deželnega zaklada.

Poslanec Žitnik v imenu finančnega odseka poroča o prošnji odgonskega sprevoznika Karola pl. Novaka za zvišanje plače ter nasvetuje, da se prosilec plača zviša od 360 gld. na 400 gld., in sicer še-le tedaj, ko se bode povišala plača tudi trem glavnim odgonskim sprevoznikom. Obvelja brez ugovora.

Isti poroča o prošnji štirih posestnikov šmartinske občine v litjskem okraju za odškodnino, ker so jim pri gradnji ceste čez Wagensperg posekali mnogo sadonosnih dreves in trt. Poročevalec toplo priporoča to prošnjo, ker je povsem utemeljena, ter nasvetuje v imenu finančnega odseka, naj se prošnja odstopi deželnemu odboru, ki naj pri dotični obravnavi konstatuje škodo ter jo povrne. Obvelja brez ugovora.

S tem je bil rešen dnevni red. Prihodnja seja bode v sredo.

Slovstvo.

Življenje in delovanje rajnega g. Martina Skubice, častnega kanonika, dekana in župnika ribniškega itd. Opisal dr. Jožef Lesar. Tako je naslov 69 strani obsežni knjižici, v kateri gospod pisatelj živo in prav pristržno opisuje blagega pokojnika, katerega slika diči prvo stran. Knjižica je bila natisnena v Blaznikovi tiskarni, nekaj komadov jo je na prodaj v „Katol. Bukvarni“ po 30 kr.

G. Anton Turk, knjigovez v Ljubljani, je na novo založil dve mični knjižici: „Sv. Notburga in popis življenja sv. Heme, kneginje slovenske, s pripovedbo o zvonu v Blejskem jezeru“ in povest „Cvetina Borogradska“, priredil H. Majar, ilustrovana izdaja. Obe te knjižici sta priporočila vredni, le jezik ni dovolj domač. Dobivata se pri založniku na Dunajski cesti, prva po 18 kr., s pošto po 21 kr., druga po 40 kr.

J. u. n. a. k. i. Spisal slovenski mladini Fr. Hubad, c. kr. gimnazijski profesor. II. knjižica. S petimi podobami. Izdala in založila družba sv. Cirila in Metoda. 1892. Str. 160. 8. — Burne dobe so vihrale v preteklosti preko naše ljubljene Avstrije. Marsikateri junak se je vspel na površje, kakor se vspenja kršna skala sredi razburjenih valov. Kljuboval je sovragu do poslednjega diha. Takih junakov v službi naše širše domovine navezal je zopet v prekrasen venec gosp. profesor Fr. Hubad. Med njimi so nam mili in dragi seveda najbolj oni junaki, ki jih ponosno zovemo svoje slovenske rojake; navzlic temu pa ne moremo odreči svojega občudovanja junaškim sinovom sosednih narodov, katere je tam pa tam vdel gospod pisatelj v svoj junaški krog. Knjigo diči na čelu slika onega vojvode, ki je poleg Lavdona najbolj priljubljen našemu narodu — slika očeta Radeckega. Poleg te zaljšajo 2. knjižico „Junakov“ še krasno izvedene podobe: „Slovenska noša blizu Trsta“, „Dolenjska noša“ in „Gorenjska ženitovanjska noša“, ki nam predstavljajo matere junakov — Slovenke v svojih starih častitih nošah. Peta slika navaja nam junaka viteza Matija Zitterer-ja, ki si je stekel viteštvo na bojnem polju l. 1866 ter še zdaj kot mnogočelani mestni odbor nik ljubljanski deluje za svojo domovino. — Prej nego v jednom letu bil je razprodan 1. zvezek Hubadovih „Junakov“; izborna vsebina 2. zvezka je porok, da ista srečna osoda čaka tudi njega.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. septembra.

(Kako se dela javno mnenje.) Dne 6. t. m. je „Slov. Narod“ objavil dopis in Šmartina pri Litiji o ustanovni veselici tamburaškega zbora in „ovaciji“ g. poslancu Svetcu. Mi smo o tem prejeli dva dopisa, ki se z „Narodovim“ vjemata v nastopnem: „Dne 4. t. m. je bila v Šmartinem ustanovna veselica tamburaškega zbora, katere so se poleg domačinov vdeležili zagorski „Sokolci“ z zastavo in deputacija tamburaškega zbora iz Ljubljane. Veselica je bila pod milim nebom, vreme pa je bilo dežavno, kar je malo motilo zabavo. Po končanem pevskem programu so se pričele razne napitnice. Prvi je napil g. Nollu tamburašem. Za njim se oglasi gosp. Podkrajšek, načelnik postaje na Savi. „Narodov“ dopisnik pripoveduje, kako je imenovani gospod „obsojal postopanje na kat. shodu... ožigosal ruvanje proti prekornim družbi sv. Cirila in Metoda in proti narodni šoli, ki pri nas nikakor ni protiverska, ker

se verski čut goji v njej, kolikor je treba“. Tu pa je „Narodov“ dopisnik preslišal klasični dokaz o vernosti slovenskega ljudstva, ki ga je podal gosp. Podkrajšek rekoč: „Vera pri nas nikakor ni v nevarnosti. Bil sem nedavno na Brezjah pri sv. Bogorodici ter sem videl tam vse polno vernikov, ki so vzdihovali k Mariji ter hodili po nagih kolenih okrog oltarja. Isto sem videl na Kumu“. Torej to je dokaz, da vera ni v nevarnosti! Vprašamo le gospoda Podkrajška, koliko naprednjakov je videl med onimi „klečeplazci“? Da je ljudska šola verska, dokazoval je s tem, češ, da se moli pred šolo in po šoli, otroci pozdravljajo s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ učitelji vodijo otroke v cerkev k službi božji, spovedi itd. Mi bi pa z mnogimi slučajmi mogli dokazati nasprotno, da so namreč posamezni učitelji prepovedovali si krščanski pozdrav in naravnost odrekli spremstvo otrok v cerkev. H koncu svojega govora izreče g. Podkrajšek zaupanje g. Svetcu. Povedal pa je mimogrede še več neslanostij, s katerimi nočemo nadlegovati svojih čitateljev. Omenimo tudi, da sta se med govorom dva gospoda, jeden iz Zagorja, drugi iz Ljubljane žalostno odlikovala s prav nedostojnimi klici. Kakor zatrjuje jeden naših dopisnikov, moral se g. Svetec sam sramovati te nenadno mu prirejene netaktne „ovacije“. Po tem govoru je g. K. izlekel kos papirja in začel nabirati podpise za g. Svetca. Tudi nekateri osebni spoštovatelji g. Svetca neso hoteli dati podpisa vsled onega pomilovanja vrednega govora. Nabrali so potem nekaj podpisov med ženskami; mej drugimi se je podpisal tudi neki nemškutar, kateremu je „slovenski narod“ lauski sneg. Mnogi pa sploh neso vedeli, kaj in zakaj podpisujejo. Dotično zaupnico s podpisi so poslali „Slov. Narodu“ in tako so se pričele one smešne izjave in „indignacije“. Da, svet se mora smejati takemu otročjemu početju.

(„Schulzeitung“ in njeni somišljeniki.) Včerajšnja prepotrebna „Schulzeitung“, ki ima iz raznovrstnih bolj in manj plemenitih nagibov mej svojimi naročniki in podporniki tudi marsikatega radikalnega slovenskega učitelja, v svojem spisku „Katholikentag“ dokazuje, kako bratovsko so si liberalci „infra et extra“ podobni in kolika sloga vlada mej njimi, če se gre za boj proti katoliškim načelom. Najpreje imenovani list posnema resolucije, ki se pečajo s šolo in s povzdigo petja na šolah. Potem pa zaničljivo poučuje shod, o katerem pravi, da se je sestel shod katoliških duhovnov, ki se je imenoval katoliški shod. In sicer trdi to-le: Če se oziramo na to, da so vse ljudske šole na Kranjskem in tudi pripravnice za učitelje in učiteljice z vsemi učitelji vred „katoliške“ (ta ušesca igrajo veliko ulogo v tem spisku), da se na vseh teh zavodih poučuje katoliški veronauk, — če bi se le vse za to odmenjene ure porabile! — da se mladina strogo vodi k verskim vajam itd. itd. — — —, če bi se dalje še ozirali na to, da imajo katoliški duhovniki sedež in glas pri vseh šolskih oblastvih in da imajo pri nas na Kranjskem v obče toliko vpliva, kakor v malo deželah avstrijskih: potem se nam zdi vedno, da se ne gre toliko za „katoliško“, kakor za izključno gospodstvo v celem šolstvu.“ Krasno, prav kakor naši domači liberalci, ki v svoji gluhoti in slepoti nočejo ni umevati pojma verske šole. In strmi svet, kaj izvaja premoodra „Schulzeitung“ iz svojih bedastih opazk: „Zato mislimo, da se ne sme dajati več pomena „katoliškemu shodu“, nego kakeršnikoli bodi drugi politični stranki.“

(Vojaška vest.) Jutri dopoldne vozil bode preko Ljubljane vojaški vlak iz Prage, namenjen v Kotor. Vlak bo imel seboj 70 mož prvega ženijnega polka iz Prage in 600 mož ter 49 častnikov 84. pehotnega polka, ter jih popelje v Kotor, oziroma Mostar.

(Deželni zbor isterski.) Druga seja dne 13. t. m. je bila jako burna. Poslanec dr. Volarič zahteva, naj se zapisnik popolni, poslanec Spinčič protestuje proti podtikanju izrazov, katerih ni govoril. Predsednik mu hoče vzeti besedo, velik nemir v zbornici in na galeriji. Predsednik dvakrat pretrga sejo, a Spinčič dalje zahteva popravilo v zapisniku. Dr. Amaroso stavi nujni predlog, da se izvoli poseben odsek, ki naj premeni § 45. pravilnika. Zbornica vsproje ta nasvet brez debate, temu ugovarja dr. Laginja ter nasvetuje premembo vsega poslovnika. V dotični odsek so voljeni dr. Volarič, dr. Amaroso, dr. Constantini in DeFranceschi. Poslanec Jenko interpeluje vlado, zakaj na hrvatske ali slovenske govore in interelacije odgovarja italijansko in zakaj osnove svoje predlaga le v italijan-

skem jeziku. V drugi interpelaciji vpraša, kaj misli vlada storiti glede preložitve nekaterih delov ceste Reka-Trst in glede velike revščine v podgrajskem sodnem okraju. Dr. Stanger stavi interpelacijo glede disciplinarne preiskave proti lovranskemu učitelju Grossmannu, dr. Volarič zaradi razpisa službe kemika na kmetijski šoli.

(Tržaški občinski svet) se je izrekel zoper ustanovitev slovenskih ljudskih šol. Galerija je pritrdila italijanskim govornikom.

(Vodstvo „Slovenskega Naroda“) je včeraj odločil g. dr. Majaron, ki se, kakor se govori, začasno preseli na Dunaj. Z današnjo številko prevzame vodstvo gosp. dr. Triller, dosedanjí pravi vrednik „Rodoljuba“.

(Iz lavantinske škofije.) Župnijsko poskušnjo so delali v Mariboru ti-le gospodje: A. Grušovnik, kaplan na Žalcu; J. Kapler, kaplan v Šmartnem pri Slov. Gradcu; Jak. Merc, kaplan v Šentilji pod Turjakom; Jak. Ožgerl, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah in Št. Turkuš, kaplan pri Sv. Petru nižje Maribora. — Umrla je pri č. šolskih sestrah v Mariboru č. sestra Ljudmila Arzenšek v 22. letu svojega življenja.

(Podružnica društva „Südmark“) se je ustanovila dne 1. septembra v Ormožu. Načelnik ji je — Čeh Gedliczka.

(Pri Sv. Janžu na Dravskem polju) bode dne 25. t. m. shod volilcev. Na ta shod prideta poslanca dr. L. Gregorec in dr. F. Jurtela poročat o svojem delovanju, in sicer prvi v državnem, drugi v deželnem zboru. — Ob isti priliki bo tudi pričelo svoje delovanje novo „bralno-gospodarsko društvo“, ako do takrat vlada vrne iz Grada potrdjena pravila.

(Občinske volitve na Slatini) vrše se dné 20. septembra. Dosedaj so ondi Nemci gospodarili, in sicer prav slabo; sedaj se slovenski kmetje zavedajo svojih pravic in nadejati se je, da jih bodo tudi uporabljali pri volitvah. Treba je v občinskem odboru poštenih krščanskih mož. Želeti je torej, da noben Slovenec ne ostane doma na dan volitve, marveč da vsakdo spolni svojo sveto dolžnost na volišču.

(Slovenščina — robinja.) Na Laškem (Spodnje-Stajersko) dobé v kratkem novega notarja, hudega Nemca, ki nikakor ni sposoben slovenščine v pismu in govoru. Župan laški je bil nalašč na Dunaju, da je svojo željo in prošnjo za brambo nemštva naznanil. Tako okužujejo nemškutar-ki trgi vso slovensko okolico.

(Na Bled) je do dné 12. septembra dospelo 1115 gostov, med njimi grof Marenzi, tolminski okrajni glavar, in graški okrajni glavar baron Neupauer; dalje generalmajor Wetzler z Dunaja, sekcijski šef Brzysky, major Rupert iz Ljubljane in grofinja Wickenburgova iz Gleichenberga.

(Borba za slovensko šolo na Koroškem.) Poroča se nam: Kakor se je v Vašem cenjenem listu že omenilo, krenil je koroški deželni šolski svet pri reševanju prošnj za slovensko šolo na novo pot. Nekako neusahljiv vir raznih potov in načinov reševati slovenske prošnje je našel naš slavni c. kr. deželni šolski svet. Najnovejši način je ta, da se doslej dvojezične (utrakvistične) dvorazrednice razdeljujejo v jednorazrednice. Tako se je ukrenilo, kakor se vam je že poročalo, v Globasnici in zdaj tudi v Zabnicah. V Zabnicah je bil prosil občinski odbor združen s krajnim šolskim svetom za slovensko šolo. Na nečuten pritisek od veljavne strani napravilo je nekaj kimovcev ugovor proti

tej prošnji, in deželni šolski svet je rešil obadva priziva s tem, da je razdelil do sedaj dvorazredno šolo v dve šoli: slovensko-nemško ter slovensko! Da se s tem odnošaji za Slovence niso zboljšali, za to skrbeli bodo že matadorji nemčursko-liberalne stranke.

(Kolera.) V Hamburgu je do 10. septembra 13.238 oseb na kolero zbolelo in 5805 umrlo. Izmed 100 obolelih jih je tedaj povprečno 43 umrlo. Število bolnih se od 27. avgusta vedno manjša. Imenovanega dné jih je namreč 1101 zbolelo, dné 10. septembra le še 113. — Iz Petrograda se uradno poroča, da je v evropski Rusiji do 14. septembra 144.590 oseb kolera pomorila. Najhujše je divjala epidemija v kavkazijski pokrajini, kjer je umrlo 53.159 oseb.

(Obesil) se je minoli terek že več let slabomni posestnik Janez Jakovčič iz Gribelj.

(Obesjen) je bil včeraj ob 7. uri zjutraj v Gradcu Anton Saks, kateri je dne 19. marca t. l. umoril krčmarja Hertlinga in njegovega sina hišo njegovo pa požgal.

Telegrami.

Dunaj, 16. septembra. Pri pontabelskem brzovlaku so po noči na progi Kalwang-Wald vsled nekega kotelskega nedostatka pri prvem stroju oba stroja in dva voza skočili s tiru. Dva železniška služabnika mrtva, jeden poškodovan. Drugo oboje in potniki so nepoškodovani. Proga je zagrajena ali bode, kakor je pričakovati, jutri že prosta. Do tedaj se pa morajo potniki presedati v drugi vlak. Poizvedba se je pričela.

Opava, 16. septembra. Deželnega glavarja namestnik je včeraj zvečer nenadoma umrl.

Levov, 15. septembra. V Tarnopolu je gimnazijski dijak Janez Schwed ustrelil najprej profesorja Glowackega, potem pa samega sebe.

Kirchdorf, 16. septembra. Zdravje princa Schamburg-Lippe se od včeraj ni nič zboljšalo. Nemiren je in meša se mu.

V ta 24.

13. septembra.

Pri **Južnem kolo-dvoru:** Katz, trgovec, iz Tabora. — Stephanides, profesor, iz Trsta. — Lerget-porer, fotograf, iz Bleda. — Kren s hčerjo iz Kočevja. — Praprotnik, uradnik v pok., s soprogo, iz Pulja.

Pri **bavarskem dvoru:** Res, inženir, z Reke. — Mazi s soprogo iz Dolenjega Logatca. — Ivanetič, učitelj, iz Dobovec.

14. septembra.

Pri **Južnem kolo-dvoru:** Bisak, trgovec, z usnjem, s svakinjo, iz Gorice. — Kleindienst iz Glanhofen-a. — Künl, železniški uradnik, s soprogo, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru:** Dobrovič in Mandlič iz Kastve. — Gantar, nadučitelj, iz Studenca. — Simer, trgovec, iz Celja. — Ranzinger z otroci iz Trbovelj.

Budimpešta, 15. septembra. Cesar vsprejme delegaciji dné 3. oktobra. Nagovor, ki ga bode govoril cesar ob tej priliki, še ni sestavljen. Kar se tiče skupnega budgeta, zahtevalo se bode 4 milijone več, kakor lani, in to največ zaradi preustroje tehniških čet.

Bruselj, 15. septembra. Član Hodisterjeve misije, Jacques Doré, ki je ušel, da ga niso pobili Arabci, je včeraj prišel v Antwerpen. Imenovanec zagotavlja, da so Hodister in tovariši pobiti od Arabcev, ki so vdrli v kongijsko državo.

Umrli so:

14. septembra. Ernest Hubat, profesorjev sin, 5½ leta, Pred Škofijo 16, davica.

V bolnišnici:

11. septembra. Jurij Debelak, gostaj, 82 let, marasmus.

12. septembra. Ivana Kramar, kavarnarjeva žena, 39 let, tuberculoza.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v 72 ur
opazovanja	18. 9. 1908	10. 8.	brezv.	megla	0 00
7. u. zjut.	741.2	10.8	brezv.	megla	0 00
2. u. pop.	740.0	24.4	sl. jzap.	jasno	0 00
9. u. zveč.	740.4	16.4	sl. vzh.	"	0 00
Srednja temperatura 17.2°, za 3.3° nad normalom					

Tinktura zoper kurja očesa

Najvarnejše in najboljše sredstvo, da se odpravijo kurja očesa, zagnanci in žulji. Na kurje oko ali na zagnanec se skozi 5—6 dni ta tinktura zjutraj s čopičem, ki je v steklenici, dobro namaže, ko to preteče, se vzame mlačna kopel, potem se kurje oko lahko z nohti izvzame. — Steklenica stane 25 kr., 10 steklenic 2 gl.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote toč ne izvršujejo.

Knjigarna Kleinmayr-ja in Bamberg-a v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 415-12-5
popolno zalogo
vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih
šolskih knjig
v najnovejših izdajah broširane in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.
Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Dunajska borza.

Dne 16. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	115 " 70 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	994 " — "
Kreditne akcije, 180 gld.	313 " 50 "
London, 10 funtov stl.	119 " 70 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 50 "
Cesarski cekini	5 " 89 "
Nemških mark 100	58 " 75 "

Dne 15. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 35 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	185 " 50 "
Zastavna pisma avstr. zem. kred. banke 4%	98 " 15 "
Zastavna pisma " " " 4½%	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	62 " 50 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 40 "
Rudolfere srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 20 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2815	2815 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 20½ "
Laških lir 100	— " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4½% galliskega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Dunajske komunalne promese

3½% gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 200.000 gld. avstr. velj.

Tisine promese 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 100.000 gld. avstr. velj.

Obe vkupe le 6 gld. avstr. velj.

Žrebanje dné 1. oktobra!